

Határozott európai szakpolitikával a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a vállalkozók támogatásáért (2015–2020)

Nyilvános konzultáció az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagról (SBA)

1. BEVEZETÉS

Az Európai Bizottság nyilvános konzultációt indít annak érdekében, hogy visszajelzéseket és javaslatokat kapjon az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag¹ felülvizsgálatával kapcsolatban annak érdekében, hogy továbbra is határozott európai szakpolitikával támogassa a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) és a vállalkozókat.

E konzultációs dokumentum szerkezete a kkv-követek hálózata² által a közelmúltban végzett előkészítő munkán alapul, és figyelembe veszi a Versenyképességi Tanács 2013. szeptemberi ülésén a kkv-politika jövőjével kapcsolatban megfogalmazott álláspontot. Széles körű az egyetértés a tekintetben, hogy a kisvállalkozói intézkedéscsomagot – mint a kkv-k és a vállalkozói szellem előmozdítását szolgáló bizottsági szakpolitikai eszközt a 2015–2020 közötti időszakban – meg kell tartani és tovább kell fejleszteni. Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag négy fő célja – a kkv-k finanszírozáshoz jutásának, illetve piacra jutásának megkönnyítése, a rájuk nehezedő adminisztratív terhek csökkentése és a vállalkozói tevékenység előmozdítása – az elkövetkező években is prioritást jelent majd. Emellett a kkv-követek kezdeményezésére ötödik prioritásként pedig megoldást kell találni arra a szakképzett munkaerő hiányára.

Ez a dokumentum rövid áttekintést nyújt a kisvállalkozói intézkedéscsomagról és az eddig elért eredményekről. A 4.1–4.4. szakasz összefoglalja az öt prioritási területen már folyamatban lévő és továbbra is folytatandó kezdeményezéseket, valamint újakat is javasol; ezek a keretes szövegrészben olvashatók. A Bizottság ezekkel a kezdeményezésekkel kapcsolatban várja a visszajelzéseket a konzultációs dokumentumot kísérő online kérdőíven keresztül.

2. MI AZ EURÓPAI KISVÁLLALKOZÓI INTÉZKEDÉSCSOMAG?

A 2008-ban elfogadott és 2011-ben aktualizált európai kisvállalkozói intézkedéscsomag a Bizottság azon politikai szándékát tükrözi, hogy elismerést

---

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/index_en.htm

² http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/sme-envoy/index_en.htm

kapjon a kkv-k központi szerepe az EU gazdaságában. A mintegy 21 millió kkv a hozzáadott érték 58 %-t termeli meg, 87 millió személyt foglalkoztat és a nettó munkahelyteremtés 85 %-át fedi le. A kkv-k emellett központi szerepet töltenek be a Bizottság „Európa 2020”³ elnevezésű átfogó reformstratégiájában, valamint különösen az iparpolitikára⁴ vonatkozó kiemelt kezdeményezéseiben.

Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag átfogó szakpolitikai programot határoz meg, amely tíz területen irányoz elő konkrét fellépéseket a következő célok elérése érdekében: a vállalkozói tevékenység előmozdítása, a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv alkalmazása a szakpolitikai döntéshozatalban és a kkv-k növekedésének elősegítése a fejlődésüket hátráltató, még fennálló problémák kezeléséhez nyújtott segítségen keresztül. Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag 2011-es aktualizálása azokra a fellépésekre helyezte a hangsúlyt, amelyekről leginkább várható, hogy segítik a kkv-kat a gazdasági válsággal való megküzdésben: a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítése, a bürokrácia csökkentése, a piacra jutás elősegítése, valamint a vállalkozói tevékenység ösztönzése.

3. MIT ÉRTÜNK EL AZ EDDIGIEK SORÁN?

A Bizottság éves jelentések és országspecifikus ténylapok⁵ segítségével ellenőrzi az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtását a tagállamokban; ezek az eszközök mind az eredményeket, mind pedig a hiányosságokat kimutatják. Az utóbbi három évben a tagállamok mintegy 2 400 intézkedést hoztak a kkv-k keretfeltételeinek és működési környezetének javítása érdekében. Az üzleti környezet javítását célzó tagállami fellépések mindenekeelőtt a vállalkozói készség ösztönzésére és a megfelelő közigazgatási rendszerekre irányuló intézkedéseket célozzák. EU-szerte további erőfeszítésekre van szükség a kudarcot vallott vállalkozók újrakezdési lehetőségeinek megkönnyítése tekintetében. Az SBA végezetül ösztönzi a bevált gyakorlatok cseréjét és fokozta az érdekelt felekkel való együttműködést.

A Bizottság az SBA négy prioritási területén a fellépések gyors végrehajtására összpontosított. Az eredményekre példák a következők:

- A kkv-k immár fontos helyet töltenek be a Bizottság célravezető és határos szabályozás programjában (REFIT)⁶, amely egyértelműen elkötelezett az

³ http://ec.europa.eu/europe2020/index_hu.htm

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/industrial-policy/index_en.htm

⁵ A kkv-k teljesítményértékelése: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm

⁶ http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/index_en.htm

egyszerű, világos, stabil és kiszámítható szabályozási keret kialakítása mellett.

- Az Európai Beruházási Bank (EBB) Csoporttal és a tagállamokkal együttműködésben tett kezdeményezések széles skálája segítette a kkv-kat abban, hogy megküzdjenek a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés egyre szigorúbb feltételeivel.
- Az Enterprise Europe Network (EEN) kulcsszerepet töltött be abban, hogy a vállalkozásokhoz eljussanak az egységes piaccal kapcsolatos szükséges információk, hogy ezáltal könnyebben hozzáférhessenek más uniós és harmadik országok üzleti lehetőségeihez. A hálózat emellett a „Missziók a növekedésért”⁷ elnevezésű látogatások keretében tartott, vállalkozások közötti események szervezésében is fontos szerepet töltött be, amelyeken mintegy 4 500 vállalkozás vett részt.
- Számos klasztertevékenység végrehajtására került sor a kkv-k nemzetközi jellegének előmozdítása és a klaszterirányítás minőségének elősegítése céljából, valamint annak feltárása érdekében, hogy milyen szerepük van a klasztereknek az uniós feltörekvő iparágak támogatásában.
- A „Vállalkozás 2020” cselekvési terv⁸ révén új lendületet kaptak a vállalkozói kultúra és szemlélet előmozdítását célzó fellépések. Az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” kezdeményezés⁹ az új vállalkozók körében ösztönözte a vállalkozói tevékenységeket, az innovációt és a nemzetközi szemléletet.
- A kommunikációs tevékenységek – mint például a kis- és középvállalkozások európai hete, az Európai Vállalkozásösztönzési Díj és a Business Planet videók – tájékoztatást nyújtottak a vállalkozói készségekről és sikertörténeteket mutattak be, illetve díjaztak.
- Végül, de nem utolsósorban a 28 nemzeti kkv-követ, az egyre nagyobb számú regionális kkv-követ és az európai szintű üzleti szervezetek felgyorsították az SBA végrehajtását és megosztották a bevált gyakorlatokat.

4. ITT AZ IDEJE A LEGMAGASABB SEBESSÉGFOKOZATRA KAPCSOLNI A KKV-POLITIKÁBAN

Az SBA hatékony szakpolitikai eszköznek bizonyult a kkv-k üzleti környezetének javítása tekintetében. Az országspecifikus ténylapok elemzése ugyanakkor azt

---

⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/mission-growth/missions-for-growth/index_en.htm

⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/entrepreneurship-2020/index_en.htm

⁹ <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/>

mutatja, hogy számos tagállamban nem került sor az intézkedéscsomag maradéktalan végrehajtására. Ezen túlmenően szükség van az SBA aktualizálására, valamint arra, hogy általa több növekedési lehetőséghez jussanak az európai kkv-k.

Az európai kkv-k az új munkahelyek legfontosabb forrásai. Azonban csak akkor képesek a munkahelyteremtésre, ha növekednek. Ehhez pedig megfelelő szakértelemre, célzott támogatásra, valamint az innovációt és a nemzetközi sikereket is lehetővé tevő, kedvező üzleti környezetre van szükségük. Ezért **az új SBA átfogó célja a növekedés támogatása.**

A Bizottság már megtette az első lépéseket az említett kihívásoknak a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi kereten belüli kezelése érdekében:

- a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME)¹⁰ a hétéves időszakra 2,3 milliárd eurós költségvetéssel rendelkezik a kkv-k vonatkozásában;
- az új kutatási és innovációs keretprogram, a Horizont 2020¹¹ jelentősen, csaknem 9 milliárd euróra fogja növelni a kkv-k innovációs tevékenységére fordítható költségvetést. Egyebek mellett az újonnan létrehozott kkv-eszköz számos uniós kkv-t támogat majd abban, hogy új termékeket és szolgáltatásokat helyezzenek a piacra;
- az európai strukturális és beruházási alapok¹² elkülönített résszel rendelkeznek a kkv-k és az SBA-hoz kapcsolódó innováció támogatására.

4.1. Az adminisztratív terhek csökkentése

Azok a vállalatok, amelyek megfelelnek a kkv-k fogalommeghatározására¹³ vonatkozó bizottsági ajánlásnak, számos uniós támogatási programon keresztül részesülhetnek támogatásban. Emellett mentességeket kaphatnak, valamint könnyített feltételekkel, illetve csökkentett díjak mellett felelhetnek meg az uniós követelményeknek.

A kkv-k nem csupán méretükben különböznek egymástól. Az uniós kkv-k vállalkozások széles skáláját fedik le, köztük szabadfoglalkozásúakat, kézműipari, családi és a szociális gazdaságban tevékenykedő vállalkozásokat, szervezeteket és egyszemélyes cégeket. Szükségeiket megfelelőbben kell integrálni a szakpolitikai intézkedésekbe és az uniós programokba, ideértve az egyszerűsítést és a terhek csökkentését.

---

¹⁰ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

¹¹ <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

¹² http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_hu.cfm

¹³ <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/sme-definition/>

A „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv alkalmazása egyre elterjedtebb annak érdekében, hogy a jogalkotás és az adminisztrációs eljárások arányosak, valamint a kkv-kra könnyen alkalmazhatók legyenek. Egy vállalkozás elindításához szükséges idő átlagosan kilenc napról négy napra csökkent, ennek átlagos költsége pedig 463 euróról 315 euróra. Ugyanakkor bizonyos tagállamokban továbbra is nagyon sok időt vesz igénybe az üzleti tevékenység folytatásához szükséges valamennyi engedély beszerzése, és a kapcsolódó költségek is meglehetősen magasak. Az elektronikus kormányzati megoldások alkalmazási körének bővítésével – többek között a közbeszerzések területén – a közigazgatások egyre jobban megfelelnek a kkv-k igényeinek.

A kkv-k növekedését egyes tagállamokban nehézkes nemzeti jogszabályok hátráltatják, mint például a szigorúbb szociális biztonsági rendszerek, adózási és munkaügyi jogszabályok alkalmazása a bizonyos munkavállalói számot vagy forgalmat meghaladó vállalkozások esetében. A Bizottságnak és a tagállamoknak fel kell tárnuk és kezelniük kell ezeket a szűk keresztmetszeteket.

A Bizottság intézkedéseket tett a kis- és középvállalkozásokkal folytatott párbeszéd erősítése érdekében. 2012-ben a 10 legnagyobb szabályozási teherről folytatott nyilvános konzultáció¹⁴ közvetlen visszajelzéseket eredményezett a kkv-k és az őket képviselő szervezetek részéről a tekintetben, hogy megítélésük szerint melyek azok az uniós jogszabályok, amelyek a legnagyobb terhet róják a kkv-kra. Az eredmények nyomán követésének integrálása az EU célravezető és hatásos szabályozás programjába (REFIT) maradéktalanul megtörtént.

A Bizottság a jövőben is:

- elő fogja mozdítani a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv alkalmazását a kkv-kat érintő jogszabályok és adminisztrációs eljárások területén, valamint a „kkv-teszt” elvégzését hatásvizsgálatok során. 2016 végéig hatásvizsgálati eljárásai részeként minden tagállamnak el kell végeznie az úgynevezett kkv-tesztet vagy egy azzal egyenértékű tesztet.
- ösztönözni fogja a kkv-barát közigazgatási kezdeményezéseket, többek között az egyszerűsített adórendszereket, valamint a „csak egyszer” elvet, amely szerint a hatóságoknak és a közigazgatási szerveknek tartózkodniuk kell a számukra korábban, más eljárások összefüggésében már megadott információk újbóli bekérésétől.

A Bizottság a következőket javasolja:

---

¹⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/public-consultation-new/index_hu.htm

- Egy, a **szabályozás egyszerűsítéséről szóló uniós rendelet** elfogadása, amely szavatolja, hogy legfeljebb 100 eurós költséggel, három napon belül be lehessen indítani egy új vállalkozást és egy hónap alatt be lehessen szerezni a szükséges engedélyeket, minden tagállamban kötelezővé teszi a „kkv-teszt” vagy egy azzal egyenértékű rendszer alkalmazását és **legfeljebb három évre korlátozza a csőd utáni elszámolás idejét.**
- **Uniós szintű kampány indítása a kkv-kat érintő bürokrácia csökkentése érdekében.**
- A kkv-kat érintő ügyleti költségek és díjak csökkentésére vonatkozó lehetőségek feltárása az **ipari és szellemi tulajdonhoz** való hozzáférésük megkönnyítése érdekében.
- **A kkv-kkal és az őket képviselő szervezetekkel folytatott konzultáció** erősítése annak érdekében, hogy – különösen a végrehajtási eljárások tekintetében – a szabályozási teherre vonatkozó információk rendelkezésre álljanak, valamint annak biztosítására, hogy a kkv-k aggályai az uniós és nemzeti szakpolitikai döntéshozatal korai szakaszaiban mérlegelésre kerüljenek.
- A tagállamok ösztönzése az **egyszerűsített adórendszerek** alkalmazására a kiépítési szakaszban lévő, újonnan alapított vállalkozások esetében az adminisztratív teher csökkentése és a beindítási folyamat felgyorsítása érdekében.
- A nemzeti jogszabályokban a kkv-k növekedését hátráltató szűk keresztmetszetek feltárása és kezelése.

4.2. A finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés

A kkv-k jelentős nehézségekkel küzdenek a beindításhoz, a növekedéshez és az innovációhoz szükséges finanszírozási források megszerzése tekintetében. A Bizottság több programot is elfogadott a kkv-k hitel- és sajáttőke-finanszírozásának mobilizálása érdekében. A kkv-k azonban sok esetben nem ismerik ezeket az uniós programokat. Ezért fontos biztosítani a megfelelő promóciót.

Szükség van emellett a kkv-k finanszírozáshoz jutásának megkönnyítését célzó nemzeti és regionális kezdeményezések hatékonyságának javítására. A kkv hitelezési piac erősítése és ellenőrzése jobb és fokozottabban az eredményeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt tesz majd lehetővé. Különösen a bankokkal és más pénzügyi szervezetekkel folytatott erősebb párbeszéd a bankok hitelezési döntéseivel kapcsolatos nagyobb fokú átláthatóságot célzó új megközelítések tárgyában – intenzívebb hitelközvetítői tevékenységekkel kiegészítve – újraindíthatja, illetve megkönnyítheti a kkv-k finanszírozását.

Végül, de nem utolsósorban a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló irányelv¹⁵ maradéktalan és hatékony végrehajtása a tagállamok részéről hozzá fog járulni a nagyobb fokú növekedéshez és versenyképességhez.

A Bizottság a jövőben:

- biztosítja **az új pénzügyi eszközök gyors, széles körű és hatékony bevezetését** a 2014–2020 közötti időszakban garancia- és tőkeeszközök formájában (COSME, Horizont 2020, strukturális és beruházási alapok, Kreatív Európa, valamint a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programja)¹⁶;
- erősíti az uniós pénzügyi eszközök promócióját a **finanszírozási forrásokról szóló internetes portálon**¹⁷, az Enterprise Europe Network 600 irodájában Európa-szerte, a nemzeti pénzügyi közvetítők segítségével szervezett promóciós rendezvényeken, valamint egyéb **céltartó rendezvényeken** valamennyi tagállamban;
- bevonja a kkv-kban érdekelt feleket a **késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló irányelv** végrehajtásának ellenőrzésébe a tagállamokban, és szükség esetén feltárja a továbbra is fennálló problémákat;
- javítja a kkv-k finanszírozási forrásokhoz való hozzáférését érintő **tagállami szakpolitikák ellenőrzését** és fokozza a **bevált gyakorlatok terjesztését** a kkv-k finanszírozása területén az igénybevételi arány növelése érdekében, különös tekintettel a legnagyobb nehézségekkel küzdő országokra;
- továbbra is gondosan kalibrálja **jogalkotási javaslatait** annak biztosítása érdekében, hogy a kkv-k rendelkezésére álló finanszírozási kínálat ne csorbuljon;
- javítja az üzleti szervezetekkel, a pénzügyi szektor szervezeteivel, a tagállamokkal, valamint az EBB Csoporttal folytatott **technikai együttműködést** a kkv-hitelezés analitikai és gyakorlati kereteinek megerősítése érdekében.

A Bizottság a következőket javasolja:

---

¹⁵ 2011/7/EU irányelv

¹⁶ A COSME hitelgarancia-keretének a célja az, hogy 2020-ig a 14,3 és 21,5 milliárd EUR közötti összegű finanszírozásokat (tőkeáttételi mutató: 1:20–30) 220 000–330 000 cég irányába mobilizálja. A COSME növekedésösztönző tőkefinanszírozási eszköze pedig 2020-ig 2,6 és 3,9 milliárd EUR közötti összegű kockázati tőke-befektetéseket hivatott mobilizálni. (Tőkeáttételi mutató a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására létrehozott eszköz (GIF) esetében: 1:4–1:6).

¹⁷ http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/access-to-finance/index_hu.htm

- Az **európai kockázati tőke-piac** megerősítése többek között megfelelő jogszabályok (a Szolvencia II. irányelv felhatalmazáson alapuló jogi aktusai) útján annak érdekében, hogy az intézményi magánbefektetők visszatérjenek a piacra, és ezáltal 2020-ra nagyobb legyen a magánbefektetők súlya az adott eszközosztályon belül.
- A **COSME pénzügyi eszközeire allokált valamennyi forrás mobilizálása** annak érdekében, hogy legalább 220 000 európai kkv könnyebben hozzájusson a finanszírozási forrásokhoz uniós támogatású kockázati tőkealapokon, garanciákon és viszontgaranciákon keresztül.
- **Alternatív finanszírozási források** kifejlesztése az Európai Beruházási Bankkal együttműködve, összhangban az európai gazdaság hosszú távú finanszírozásáról szóló közleményben¹⁸ javasoltakkal, különösen az alábbiak révén:
  - A közösségi finanszírozás akadályainak kiküszöbölése, valamint tájékoztatók, célzott rendezvények/műhelytalálkozók és a közösségi finanszírozással foglalkozó európai érdekképviseleti fórum¹⁹ segítségével történő figyelemfelhívás annak kockázataira és előnyeire, továbbá arra, hogy a kkv-k – különösen azok, amelyek nehezen jutnak hagyományos finanszírozási forrásokhoz – miként férhetnek hozzá.
  - A mezzanine finanszírozás mint kiegészítő finanszírozási forrás további fejlesztése és terjesztése a bevált gyakorlatok cseréjén és célzott vitafórumok létrehozásán keresztül.
  - Az ellátáslánc-finanszírozással mint egyedülálló finanszírozási forrással kapcsolatos helyes gyakorlatok terjesztése megfelelő figyelemfelkeltő tevékenységeken keresztül. Az ellátáslánc-finanszírozás növelni tudja a kkv-k likviditását az ellátási láncukban található nagyvállalatok hitelképességének áttételes kiaknázásával.
- Az **európai értékpapírosítási piac** újraindításának elősegítése megfelelő jogszabályok (a Szolvencia II. irányelv és a tőkekövetelményekről szóló rendelet felhatalmazáson alapuló jogi aktusai) útján.
- A **pénzügyi szervezetekkel, többek között bankokkal való együttműködés megerősítése** európai és nemzeti pénzügyi szervezetek szövetségeivel kötött megállapodások révén a kkv-k rendelkezésére álló európai pénzügyi eszközökkel kapcsolatos figyelemfelhívás érdekében, valamint annak előmozdítására, hogy elutasított hitelkérelmek esetén részletesebb visszajelzést adjanak az ügyfeleknek.

---

¹⁸ COM(2014) 168

¹⁹ COM(2014) 172

4.3. A kkv-k piacra jutásának előmozdítása

A Bizottság fokozottan fel fog lépni annak érdekében, hogy segítse a kkv-kat mind az egységes piac, mind pedig a harmadik országok piacai által nyújtott lehetőségek teljes kiaknázásában, ezáltal biztosítva a bizottsági fellépések megfelelően meghatározott földrajzi hatókörét az Európai Külügyi Szolgálattal szoros együttműködésben.

4.3.1. Az uniós egységes piacon

Az Enterprise Europe Network (EEN) a Bizottság elsődleges eszköze arra, hogy segítse a kkv-kat versenyképességük növelésében az egységes piacon és azon túl, a hálózat 600 tagszervezete által nyújtott szolgáltatásokon keresztül.

A Bizottság a jövőben is:

- elősegíti a kkv-k egységes piacra jutását, többek között a tagállamok ösztönzésével arra, hogy bővítsék az egyablakos ügyintézési pontok rendszerét (szolgáltatási irányelv)²⁰, valamint a kkv-k közbeszerzésekben való részvételének előmozdításával és az egységes digitális piac kiterjesztésével;
- folytatja az Európa Önökért portál²¹ fejlesztését a tagállamokkal karöltve annak érdekében, hogy a kkv-k számára könnyen és több nyelven hozzáférhetővé váljanak a vonatkozó uniós szabályokról, valamint azoknak az egyes tagállamokban történő alkalmazásáról szóló gyakorlati információk;
- támogatja az európai kkv-kat abban, hogy költséghatékony módon javítsák erőforrás-hatékonyságukat, hatékony technológiaátadás alkalmazásával helyezték piacra termékeiket, valamint üzleti partnereket találjanak, és a „Zöld cselekvési terv a kkv-k számára” részeként új készségekre és tudásra tegyenek szert;
- megkönnyíti a kkv-k részvételét az EU kulcsfontosságú alapterméktechnológiákra²² vonatkozó kezdeményezésében az említett technikákat tartalmazó szolgáltatási platformok és sajátosságaik jegyzékének összeállításának révén, amely egy internetes portálon keresztül lesz elérhető a kkv-k számára;

---

²⁰ Az egyablakos ügyintézési pontok online e-kormányzati portálok, amelyek lehetővé teszik a vállalkozók számára, hogy az interneten nézzenek utána valamely szolgáltatási tevékenység egy másik tagállamban történő gyakorlása esetében alkalmazandó szabályoknak, rendeleteknek és alaki követelményeknek, és interneten bonyolíthassák le a vonatkozó adminisztrációs eljárásokat.

²¹ <http://europa.eu/youreurope/>

²² http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/key_technologies/index_en.htm

- erősíti a klaszterek közötti együttműködést Európában annak érdekében, hogy ösztönözze a klaszterekbe tömörülő kkv-kat a transznacionális együttműködésre, valamint arra, hogy az európai klaszterkapcsolat-építő rendezvényeken keresztül integrálódjanak az európai értékláncokba.

A Bizottság a következőket javasolja:

- Az **Enterprise Europe Network jelentős fejlesztése** a kkv-kban érdekelt felekkel való helyi együttműködés fokozása révén az adott régiókban, valamint új szolgáltatások nyújtásán keresztül annak érdekében, hogy biztosítsa a hatékony üzleti kapcsolatépítést, technológiaátadást és innovációmenedzsmenetet a kkv-eszköz kedvezményezettjei számára. A célkitűzés szerint a hálózat 2020-ra évente 500 000 kkv-nak fog szolgáltatásokat nyújtani.
- Egy **európai erőforrás-hatékonysági kiválósági központ** létrehozása, amely gyakorlati információkat, tanácsokat és támogatást nyújt a kkv-knak erőforrás-hatékonyságuk növelése céljából. A központ és partnerei a tervek szerint az európai gazdaság 80 %-át fogják lefedni.
- Mintegy 100 kevésbé fejlett klaszterszervezet segítése testreszabott támogatási **szolgáltatások fejlesztéséhez kkv-ügyfelek számára, többek között a piacra jutás területén**, fejlett klaszterszervezetekkel folytatandó ikerintézményi együttműködésekén keresztül 2020-ig.

4.3.2. Az EU határain túl

A harmadik országok piacaira való belépés arányait tekintve nehezebb a kkv-k számára, mint a nagyvállalatoknak. Jelenleg a gyártással foglalkozó kkv-k mindössze 9,7 %-a exportál termékeket unión kívüli országokba. A kiviteli tevékenységet folytató kkv-k rendszerint versenyképesebbek, mivel általában egyúttal termelékenyebbek, innovatívabbak is, és magasabban kvalifikált munkaerőt igényelnek.

A középkategóriás vállalkozások²³ – vagyis a kkv fogalom meghatározásán kívül eső, több mint 250 főt foglalkoztató vállalkozások – nagy jelentőséggel bírnak az európai gazdaság számára, különösen az innovációs és munkahelyteremtő kapacitásuk miatt. A Bizottság azt javasolja, hogy kerüljön sor az ilyen – az unión kívüli piacokon való működés potenciáljával rendelkező – vállalatokra irányuló szakpolitikai intézkedések szükségességének feltárására.

A Bizottság továbbra is folytatja a kkv-k globalizációjának támogatását célzó, már folyamatban lévő kezdeményezéseit, mint például az alábbiak:

²³ Más néven „közepes méretű vállalkozások”, „közepes piaci tőkeértékű vállalatok”, „középvállalkozások”.

- Az uniós kkv-k könnyen hozzáférhető és megfelelő információkkal való ellátása az üzleti tevékenység unión kívüli bővítéséről a kkv-k nemzetközivé válását elősegítő, folyamatosan frissített portál²⁴ segítségével.
- Külön a kkv-kra vonatkozó fejezetről folyó tárgyalás a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség (TTIP) keretében.
- A vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) szisztematikus ösztönzése annak érdekében, hogy javuljon az EU „márkanév” versenyképessége a világpiacon.
- Az európai stratégiai klaszterpartnerségek erősítése a klaszterszervezetek között a kkv-ügyfelek együttműködését, nemzetközivé válását és növekedését támogató közös fellépések kialakítása céljából.

A Bizottság a következőket javasolja:

- **A kkv-k nemzetközivé válását célzó integrált bizottsági stratégia kialakítása** annak érdekében, hogy 2020-ig 20 %-ra nőjön a harmadik országok piacain jelen lévő kkv-k aránya.
- E stratégia részeként a Bizottság a következőket javasolja:
  - hozzáadott értéket teremteni, a nemzeti és regionális szinten nyújtott segítséget kiegészíteni a földrajzi hatókör egyértelmű meghatározásával;
  - erősebb kapcsolatot teremteni a különböző uniós támogatási programok és kezdeményezések között, ideértve az EEN-szolgáltatások kiterjesztését harmadik országokra, a testreszabott képzéseket az uniós kkv-k részére és a nagyobb fokú együttműködést az IPR-Helpdesk, az uniós kkv-központok, az uniós klaszterek nemzetközivé válására és a vállalati társadalmi felelősségvállalásra irányuló kezdeményezések között;
  - népszerűsítő kampányokat indítani a nemzetközi piacokon működő sikeres uniós kkv-k bemutatásával, továbbá felhívni a kkv-k figyelmét harmadik országok piacaihoz való hozzáférésük elősegítését célzó uniós támogatású kezdeményezésekre;
  - előmozdítani a kkv-k nemzetközivé válását célzó közvetlen támogatást a „Missziók a növekedésért” elnevezésű látogatásokon és a nemzetközi

²⁴ <https://webgate.ec.europa.eu/smeip/>

klaszterek közötti együttműködésen keresztül;

- támogatni a kkv-k számára kedvezőbb nemzetközi környezetet a kkv-k és a fő uniós kereskedelmi partnerek hatóságai közötti párbeszéd kialakítása és nyomon követése révén.

➤ **A közepes méretű vállalkozásokra irányuló célzott szakpolitikai intézkedések** – mint például globalizálódásuk támogatása – lehetőségének felmérése.

4.4.A vállalkozói és innovációs potenciál kibontakoztatása a növekedés érdekében

A „Vállalkozás 2020” cselekvési tervben meghatározottak szerint folytatódnak a vállalkozói készségek, kultúra és szemlélet előmozdítását, valamint a kkv-k keretfeltételeinek javítását célzó erőfeszítések.

A Bizottság a jövőben is:

- prioritásként kezeli a becsületes vállalkozóknak nyújtandó újrakezdési lehetőségeket, ideértve az üzleti kudarcokra és a fizetésektelenségre vonatkozó bizottsági kezdeményezést;
- ösztönzi a fiatal vállalkozókra, a női vállalkozókra és az idős vállalkozókra irányuló intézkedéseket (képzési, coaching-, tanácsadási és hálózatépítési tevékenységeket);
- támogatja a vállalkozói ismeretek oktatásának a tagállami oktatási rendszerekben történő bevezetését és bővítését a minisztériumokkal és más szervezeti egységekkel való együttműködés erősítésén keresztül mind nemzeti, mind pedig regionális szinten.

A Bizottság a következőket javasolja:

- Az eddig 2 000 új vállalkozás és 12 000 új munkahely nagyon alacsony költségek mellett történő megteremtésével büszkélkedő **Erasmus fiatal vállalkozóknak program** bővítése évi 800 helyett évi 10 000 fő csereprogramban való részvételének megszervezésével 2020-ra.
- Uniós szintű **korai előrejelző platform** létrehozása az érdekeltek és a szakértők számára²⁵ annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen a nehézségekkel küzdő vállalkozásoknak nyújtott tanácsadás és az életképes vállalatoknak nyújtott

²⁵ Egy összehasonlítható nemzeti gyakorlat megtekintéséhez ld. a következő webhelyet:
http://startvaekst.dk/earlywarning.dk/earlywarning_experiences_from_denmark

segítség a válságból való kilábaláshoz, a munkahelyek megtartásához és a csődhöz kapcsolódó megőrzés enyhítéséhez.

- A tagállamok számára azon cél kitűzése, hogy 2018-ig integrálják a **vállalkozói ismeretek mint kulcskompetencia oktatását a középiskolai tantervekbe**, beleértve bizonyos gyakorlati vállalkozói tapasztalat megszerzését a fiatalok számára, mielőtt kötelező tanulmányaikat befejezik.
- A **női vállalkozók számára 2015-ben indítani tervezett online platform** aktív használata annak biztosítása érdekében, hogy széles körben elismert és használt egyablakos felületté váljon a helyi, nemzeti és európai érdekeltek és partnerszervezetek aktív bevonásával, valamint a rendelkezésre álló eszközök és kezdeményezések kiaknázásával a női vállalkozók támogatása céljából.
- **A vállalkozókkal folytatott konzultáció** Európa-szerte új kezdeményezésekkel kapcsolatos elgondolások megismerése, valamint a vállalkozói tevékenységeknek és a vállalkozások fiatalok által történő beindításának előmozdítása érdekében; a legjobb felvetések tekintetében mélyebb értékelésre és megvalósíthatóságuk tesztelésére kerül sor.
- A tagállamok és a régiók támogatása **hatékony beindítási és növekedési modellek**, valamint az érdekeltekkel való együttműködési kezdeményezések és stratégiák kifejlesztésében az említett modellek és uniós szintű alkalmazásuk későbbi promóciója céljából, például az európai strukturális és beruházási alapok felhasználásával.

Becslések szerint évente mintegy kétfélmillió főt foglalkoztató 450 000 vállalkozás tulajdonosa változik az EU-ban, például amikor egy-egy kisvállalkozás tulajdonosa nyugdíjba megy, megbetegszik vagy egyszerűen úgy dönt, hogy más területen folytatja tevékenységét. Ezekben az esetekben nem mindig könnyű beazonosítani az új tulajdonosokat, illetve lebonyolítani a szükséges formalitásokat. A tulajdonjog változásával kapcsolatos nehézségek mintegy 150 000 vállalkozás és 600 000 munkahely megszűnéséhez vezet.

A Bizottság a következőket javasolja:

- **A vállalkozások átruházásának** megkönnyítése az alábbiak révén:
  - a tagállamok ösztönzése, hogy minél előbb fogadjanak el a vállalkozások átruházására irányuló nemzeti cselekvési terveket, és 2017-re rendelkezzenek egyablakos ügyintézési rendszerrel az átruházások területén, vagy építsenek be jelenlegi egyablakos ügyintézési rendszerükbe egy vállalkozásátruházási elemet;

- minőségi standardok kifejlesztése és terjesztése a vállalkozások átruházásának területén működő hatékony online felületek létrehozása érdekében és a már létező, határon átnyúló partnerkeresési platformok közötti kapcsolatok ösztönzése;
- az uniós szintű hálózatépítés megkönnyítése a kutatók és a szakemberek közötti kapcsolatok ösztönzése, valamint egy, az átruházások területén működő európai mentori hálózat létrehozása céljából;
- egy, a vállalkozások átruházására összpontosító, egyetemek/üzleti főiskolák számára létrehozott uniós szintű partnerkeresési platform támogatása.

Az innováció továbbra is az egyik fő hajtóereje a fenntartható gazdasági növekedésnek és a munkahelyteremtésnek az EU-ban. Az innováció valamennyi vetületét figyelembe kell venni, ideértve a szervezeti modelleket, a vezetési stílusokat, a munkaerő-felvételt, a teljesítménymérést, a beszállítókkal fenntartott kapcsolatokat és az ügyfélkezelést (különösen a nemzetközi ügyfelek esetében). Az innovációnak emellett nem csupán az innovatív és magas hozzáadott értéket képviselő termékekre, hanem az innovatív vállalatirányítási modellekre, valamint a vállalkozások közötti együttműködésekre és partnerségekre is ki kell terjednie. Az üzleti ügyvitel tekintetében új koncepció előmozdítására van szükség, amely a szervezési folyamatok egyszerűsítését, a szükségtelen akadályok kiiktatását, a költségek csökkentését, ezáltal pedig a kkv-k hatékonyságának növelését és növekedésének elősegítését célozza.

A klaszterek²⁶ és az üzleti hálózatok kulcsszerepet töltenek be az ágazatok közötti együttműködés ösztönzésében és a kkv-k támogatásában az innováció és a növekedés terén. 2015-ben a Bizottság új európai növekedési klaszterstratégiát tervez bevezetni, amely fokozottabb stratégiai megközelítést fog alkalmazni a jelenlegi és jövőbeli kezdeményezések vonatkozásában azáltal, hogy megnyitja a lehetőségeket a kkv-k számára a feltörekvő iparágakban, ösztönzi az ágazatok közötti együttműködést és testre szabott vállalkozástámogatási szolgáltatásokat nyújt. A Bizottság a jövőben is:

- támogatja a kkv-k növekedését az EU-ban a Horizont 2020 program keretében, különösen az intelligens szakosodási stratégiákhoz kapcsolódó feltörekvő iparágakban, ami segíteni fogja a klaszterek által megkönnyített, több régiót és ágazatot érintő együttműködési és innovációs projekteket a kkv-k között, legalább 3 000 kkv bevonásával 2020-ig;
- létrehoz és megerősít európai stratégiai klaszter-partnerségeket a klaszterszervezetek közötti fenntartható, uniós szintű szövetségek

²⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/clusters/index_en.htm

ösztönzése, a különböző klaszterekben és ágazatokban jelen lévő kompetenciák társítása, valamint a szóban forgó szervezetek kkv-ügyfeleinek együttműködését, nemzetközivé válását és növekedését támogató közös fellépések kialakítása céljából.

Az európai növekedési klaszterstratégia részeként a növekedést célzó innovációs potenciál támogatása érdekében a Bizottság megfontolja a következőket:

- **innovatív vállalatirányítási modellek előmozdítása és támogatása**, többek között a kkv-kra szabott, új vállalatirányítási készségek kifejlesztését célzó kezdeményezéseken keresztül;
- a szakpolitikai tapasztalatcserét és az együttműködést célzó **európai növekedési klaszterpolitikai platform** felállítása 2015-ben a klaszterpolitikai döntéshozók bevonásával olyan közös klaszterpolitikai módszertan kifejlesztése érdekében, amelynek célja a növekedés fellendítése az Európai Klasztermegfigyelő Központ tanácsadói támogatására építve;
- **a feltörekvő iparágakról²⁷ szóló párbeszéd elindítása 2015-ben a kkv-közösségekkel, vállalkozástámogatási és klaszter-szakemberekkel** arról, hogy miként lehet a leghatékonyabban a feltörekvő iparágakban működő kkv-k szükségleteire szabni a növekedési támogatásokat, többek között inkubátorházak, közösségi munkavégzési (co-working) központok és vállalkozásfejlesztők alkalmazásával.

4.5.A készségfejlesztés megerősítése a szakképzett munkaerő hiányának leküzdése érdekében

Számos kkv fejlődését az gátolja, hogy a munkaerőpiacon nem áll rendelkezésre a szakképzett munkaerő. Jóllehet, különösen bizonyos tagállamokban magas a munkanélküliségi ráta, a rendelkezésre álló készségek nem igazodnak a különböző kibontakozó ágazatok követelményeihez, és nem kielégítő a kkv-k várható képzettségi igényeinek előrejelzése. Ezért fokozottabban össze kell hangolni a képzést a munkaerő-piaci szükségletekkel.

A Bizottság több kezdeményezés keretében is foglalkozik a szakképzett munkaerő és a szakmai gyakorlatban részt vevő ipari tanulók hiányával, amely nehézséget jelent az európai kisiparosok és kkv-k számára; ilyen kezdeményezések többek

---

²⁷ A feltörekvő iparágak egyik lehetséges meghatározása: teljesen új ipari értéklánc létrehozása vagy egy már létező ipari értéklánc radikális átalakítása valamely átütő elgondolás által (vagy különböző elgondolások átütő szintézise által), amely a szóban forgó elgondolásokból/lehetőségekből eredő, nagyobb hozzáadott értéket képviselő, új termékekhez, szolgáltatásokhoz vezet.

között a készségigények ágazatspecifikus előrejelzése²⁸ a jelenlegi strukturális munkaerőny kiküszöbölése érdekében²⁹, a műszaki munkakörökről kialakult kép javítása, azok vonzóbbá tétele a fiatalok számára, valamint a tanulószereződéses gyakorlati képzési rendszerek előmozdítása³⁰. Emellett a klaszterszervezeteket is figyelembe kell venni olyan regionális szinten működő felekként, amelyek kkv-ügyfelek szakterületein hozzájárulhatnak a strukturális munkaerőny csökkentéséhez.

A Bizottság a következőket javasolja:

- Egy bizottsági szintű, összehangolt kezdeményezés beindítása, amely kiterjed a **szakképzett munkaerőhiány leküzdésének** foglalkoztatási, oktatási és vállalászási dimenziójára, például az alábbiak előmozdítása révén:
  - szakmukákra irányuló képzési rendszerek az érintett ágazatban működő kkv-k közvetlen bevonásával;
  - kettős szakképzési rendszer megvalósítása; és
  - a kézműiparról, valamint a műszaki munkakörökről kialakult kép javítása.

5. A KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

A nyilvános konzultáció lezárását követően a Bizottság elemzi a beérkezett válaszokat és közzétesz egy jelentést, amely összefoglalja az eredményeket. A konzultáció eredményei alapján a Bizottság előterjeszti az új, 2015 első félévében elfogadandó európai kisvállalászói intézkedéscsomagra irányuló javaslatát.

---

²⁸ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/sector-skills_en.htm

²⁹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=784>

³⁰ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/alliance_en.htm